

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe der Societeyt Iesv

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

§. 1. Kleyn gevoelen van haer selven.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

vande wijdde ende breedde der groote vruchten die vande Societeyt tot de H. Kercke vloeden. Een groot licht heeft Godt aen sijn Kercke gegeven in sijnen dienaer *IGNATIVS*: door wiens verdiensten, ende die van sijn kinderen, wy ons mede-deelachtigh maecten, om met een vaste hope ende betrouwen door desen grooten Heylighen van dat Goddelijck licht ontsteken ende altijd brandigher te worden in het vier der liefde, ende alle te samen Godt te loven.

X. CAPITTEL:

Ooatmoedigheydt.

§. I. Kleyn gevoelen van haer selven.

Agnes hiel sich voor de minste ende verworpenste, niet alleenlijk van alle menschen, maer oock van alle schepselen: sy was verwondert, dat de Goddelijcke goetheyt gheweerdighde sijn gaven tot haer te stieren, daer sy soo quaelijck besteet waeren: t gene sy volghens haer verdiensten versocht, was versmaedheyt, lijden, alle soorten van pynelijckheyt, soo hier, als hier naemaels. De plaetse, die volghens haer gevoelen haer eyghentlijck toe-quam; ende die ghemeynelijck in haer gedachten speelde, was het diepste der helle, soo nu dickwils gheseyt is: ende sy hiel de selve noch te goet, voor haer onweerdigheyt. Sy beschrijft dese inbeeldinghe, als haer daghelijcksche oeffeninge menighmael: op den 17. Junij 1637. daer by voeghende een besondere jonste, die sy aldan ontfanghen heeft vanden ghenen die ghewoon is een ziele meer te verheffen, hoe dese sich meer vernedert. Want diepsinnelijck gegraven hebbende in haer verfoeyelijckheyt,
die

die onder alle schepsels verdiende verdruckt te worden, hoorde sy van Godt dese inspraecke: *Ghy zijt die ick beminne, in't binnenste van mijn herte.* Hier op, vraeghde Agnes: *ô Heere, hoe bemint uwe Majestejt een soo verworpen schepsel, dat voor uwe Goddelijcke ooghen soo onvolmaeckt ende soo quaet is, wiens eyghen plaetse is den afgront der helle?* Ende sy ontfongh van Godt dese antwoord: *Om die groote vernietinghe tot het diepste der helle, sal u een grondeloose vernaerderinghe in't binnenste van mijn herte ge worden: uyt het welcke een ongemeten vreught tot u sal vlooden, die gheen menschelijck verstant en kan bedencken: by de welcke alle vreughden des wereldts van't beginsel tot het eynde by een vergadert, niet soo veel en zyn, als een druppelken waters ten opsicht vande groote zee.* Als sy dese binnen-spraeck ontfongh, was haer ziele metter daet van hemelsche vreughden soo overgoten, dat sy niet en wiste waer sy was.

Op eenen anderen tijdt sprack sy aldus: *Waer salder bequaeme plaetse ghevonden worden voor my, die 't quaet van alle quaet ben? O goetheyt van alle goetheyt, hout u in: en laet u selven in soo boos vat niet vallen door uwe overvloedighe miltheyt: naedemael alle schepsels, soo redelijcke, als onredelijcke, beter zyn als ick, die van mijn selven de vergaedinghe ben van alle quaet. Och in wat sonden en soude ick niet vallen, ten waere de goetheyt Godts my wederhiel, door soo geduerighen toe-vloet der gratien! My dunckt dat ick beswycke: ick en wete niet waer my laeten: ick en kan mijn selven niet langher verdraeghen, om dat ick naer soo vele gratien noch soo quaet ben, ende blijve. VVanneer sal ick my beteren?*

Gemerckt dat de seldsaeme jonsten des hemels, met de welcke sy van haeren Beminden getoeft wiert, niet

op en hielen, maer vermeerderden: was sy dickwils in haer selven verdrietigh, over d'overdaedigheyt Godts, die soo wonderlijck sich vernederde, sijn selven ende sijn gaven jonnende aen soo onweerdigh schepsel: ende sy en wiste aldan niet waer sich laeten van schaemte.

Vat sy voor Godt dede, of niet, sy was altijd d'ondanckbaerste, d'onweerdigste, de minste van alle. Noyt en voldede sy aen eenighe ontfanghen gratie naer behoorte, soo haer docht; noyt en begon sy hem te dienen. Sy was in haer ooghen Niet, sy bleef altijd Niet, ende ergher als Niet. *Wat sal Godt van my vereynschen, seght sy ten opsicht van alle dese voorkomende gratien, die my soo overvloedelyck toe-vallen, als ick die niet te werck en stelle naer behoorte, om Godt te volghen, ende in sijnen Heylighen dienst ende lof altijd gevonden te worden. O Heere dat een van dese minste gratien aen een andere gegeven wierde, die soude uwe hooghe Majesteit daer mede beter dienen, ende meerdere eere bewyisen, als ick doe. Sonder u ben ick niet, niet, niet, niet met alle: 't welcke ick klaerlyck sie. Van mijn selven en ben ick anders niet, als een swaer gewicht van loot, dat men met groot ghewelt moet voortstieren.*

Gelijck sy voor Meesterse van 't Gheestelijck leven gehouden wiert, niet alleenlijck van *Ioanna*, maer oock van andere, soo geestelijcke Dochters, als Religieusen; was sy forghvuldigh om desen gheest van ootmoedigheyt over al in dese zielen te vestighen: wetende dat den gheestelijcken voortganck niet en kan opklimmen, sonder eenen diepen grondt te legghen van dese deught. Oversulcks socht sy haer leer-kinderen met alle vermoghen af te trecken van al wat hoogh en ver-

verheven is, oock in 't ghebedt, ende die te stieren tot inwendighe ende uytwendighe vernederinghe, sonder de welcke den bouw der deughden wanckelbaer is. Een van de lessen die sy hier van ghegheven heeft beschrijft sy met dese woorden.

Het meeste deel der menschen trecken haeren geestelijcken bouw om hoogh, ende willen opperwaerts vliegghen, eer sy haeren bouw bequaemelijck ondersetten, met het fundament van ootmoedigheyt, van verachtinghe, van versmaetheyt haers selfs. VVy en moeten dese begeerten van verootmoedinghe niet alleenlijck inden wille hebben, maer oock tot het uytwercken komen: ende van alle mangeerne misacht ende versmaet worden, gelyck wy in ons selven misachtelijck ende versmaedelijck zijn. VVy en moghen niet soecken onse kranckheden voor de menschen verborghen te houden, maer moeten ons selven ter liefde Godts geheelijck uyt-gaen: soo sal Godt in ons in-gaen. VVy moeten hier in stant vastigh zijn, alle daeghen, uren, ende ooghenblicken. Die naer de menschen niet en siet, sal buyten twiffel in volmaeckte deughden voort gaen, ende vaste fundamenten leggen. VWant die Godt in dien diepen verborghen grondt wilt vinden, moet eyghentlijck in desen grondt sijn woonplaetse hebben, ende tot het eynde sijns levens sonder ophouden de schuppe wel diep in-stellen ende graeven, ende blijven graeven, tot dat hy die opspringhende aderen der levende wateren sal gevonden hebben, ende vande selve versaet worden, hier ende hier naemaels inder eeuwigheyt. Ghenoeghelijck is desen ingangh, ende desen opgangh, in een ziele die hier toe maer wilt komen. En schroomt toch niet een luttel aerbeyts ende versmaetheyts: 't is soo soete spijse, gelyck hy proeft, die dese spijse gesmaeckt heeft. VVaer 't my gheorloft, ick soude over alle straecten loopen, ende alles uyt-roepen, waer van de boose

natuere teghenheyt voelt. *W*y zijn soo haest vermoeyt van de deughden ter handt te nemen: ende laeten ons van onse quaede geneghentheden afstrecken tot het gene dat ghemackelijck is. *V*egh natuere ende ghemack; volgh den gheest: dat den geest heerschappye over u hebbe. *W*y laeten onse ooghen vallen op het ghene dat schoon ende ghenoechlyck is: maer wy schroomen dat hart, grof, ende ongemackelijck ende de natuere is. Daer moeten fundamenten geleyt worden volghens den bouw. Hoe den bouw groter ende hoogher is, hoe de fundamenten oock dieper ende stercker inde wijde ende breede moeten geleyt worden; of sy sullen met eenen windt om verre vallen, al en is hy niet sterck. Als er stercke fundamenten geleyt worden van een diepe vernederinghe, onder Godt, onder alle de menschen, ja tot het diepste der helle; dan en kan ons alle de macht der helle niet hinderen. *W*ilt ons Godt op een andere plaetse hebben, hy kan't doen, als't hem sal believen: Maer van onsen kant altydt om leegh in onsen Niet.

Soodaenigh waeren de gedachten van *A*gnes, ende de selve ghedachten socht sy seer neerstighlijck oock in andere in te drucken.

S. 2. *Begeerte om van andere vernedert te worden.*

Dle in haer eyghen ooghen d'onweerdighste ende verfoeyelijckste van alle menschen was, wenschte dat alle andere van't selve ghevoelen souden wesen. Sy vlamde om van de menschen vernedert te worden: Ende schoude alle eere ende grootachinghe meer als de doot. *A*ls ick over de straeten gonck, seght sy, docht my dat ick verdween van begheerten, om van alle creaturen soo redelijcke als onredelijcke, vertreden, ende verniet te worden. *A*ls het volck hoops ghewijs uyt de Kercke komt,